

UITGAVE VAN WIJKVERENIGING DE VOGELWIJK

Vogelwijk

Jaargang 67 **1** februari 2024

**KUNSTBROEDERS ALS BUREN AAN DE PAUWENLAAN | HOOG GRONDWATER
GROENVERLEIDERS GAAN DOOR | PRIVÉ-BOUWEN OP ZIEKENHUISTERREIN**

Vogelwijk

Jaargang 67 . februari 2024
Nummer 1

Advertenties

Beheerders: Adam Braithwaite, Paul Lohmann

E advertentiebeheer@vogelwijkdenhaag.nl

Kwettertjes: Mileen Boutkan

T 3684333, E mhboutkan@planet.nl

Redactie

Dick van Rietschoten

Laan van Poot 152, T 06 27268377

E dvanrietschoten@ziggo.nl

Mieke Hendriks

Papegaailaan 12, T 06 38444072

E miek.hendriks@gmail.com

Sjaak Blom

Pauwenlaan 10, T 06 51 79 82 13

E blom.bruin@hotmail.com

Anja Knoope

Hellingweg 266, T 06 10 01 51 38.

E anjaknoope@gmail.com

Ruud van der Hoofd (webmaster)

E webmaster@vogelwijkdenhaag.nl

Algemeen mailadres redactie

redactie@vogelwijkdenhaag.nl

Website wijkvereniging

www.vogelwijkdenhaag.nl

Aan- en afmelden van leden

T 06 24 77 87 21 of

E leden@vogelwijkdenhaag.nl. Zie verder achterin onder 'Ledenadministratie'

Verschijsing: 8 x per jaar. Oplage: 1950 ex.

Druk

Pasmans Drukkerij

Chroomstraat 33, 2544 EX Den Haag

T (070) 397 71 71

E info@pasmans.net

Ingezonden kopij

Journalistieke bijdragen of brieven van lezers zijn van harte welkom. De redactie heeft het niet eens te zijn met de inhoud van ingezonden brieven, maar behoudt zich het recht voor niet-inhoudelijke redactionele wijzigingen aan te brengen of al te uitvoerige teksten te bekorten. In bijzondere gevallen is de redactie en/of het bestuur gerechtigd ingezonden stukken niet te plaatsen.

Van de Redactie

Door Dick van Rietschoten

Dit eerste wijkbladnummer van 2024, met een sfeervolle omslagfoto van Ferdinand van Motman uit de Tuinfluiterlaan, is niet zonder slag of stoot tot stand gekomen, en dat is nog zachtjes uitgedrukt. Een korte impressie van de voorgeschiedenis zal u tot de conclusie brengen dat u een mirakel in handen hebt. Stelt u zich de hoofdredacteur van een wijkblad voor die met zijn vrouw begin januari voor tien dagen naar Tenerife vertrekt. Even weg van de kille en natte Hollandse winter. Tot zo ver alles prima. Na een paar zonnige en warme dagen maakt de echtgenote echter een ongelukkige val, waaraan ze hevige pijn in de onderrug overhoudt. Daags daarna wordt in het lokale ziekenhuis een gebroken ruggenwervel geconstateerd. Het getroffen lichaamsdeeltje heet L1, zegt een radioloog na bestudering van de röntgenfoto. Wat volgt is een opname en zowaar een operatie door een neurochirurg, die met metalen pinnetjes en wat 'cement' de boel repareert. Terugvliegen naar Nederland zit er voorlopig niet in, krijgt de patiënt te horen, want bijna vijf uur in een vliegtuigstoel zitten zou een te zware belasting voor de nog kwetsbare rug vormen.

Het echtpaar schikt zich in zijn lot, maar de hoofdredacteur krijgt wel de zenuwen, want een weekje later moeten alle teksten en foto's voor het wijkblad naar de drukkerij. En dat zal niet lukken, want thuis in Den Haag staat in de computer weliswaar al het een en ander klaar, maar daar kan hij niet bij. Er moet trouwens ook nog aardig wat worden geschreven en geredigeerd. Na al het geregeld met de reis- en ziektekostenverzekering volgt een reeks telefoontjes en e-mails met anderen die bij het blad zijn betrokken.

In precies deze situatie bevond ik me een paar weken geleden. Tenerife werd een afkorting voor Tenenkrommend Ongerief. Daar zat ik, op een eiland ver van huis. Ik voelde me als Napoleon op Elba of Sint Helena. Je wilt zo veel, maar kunt haast niks. Een interview-afspraken moest worden afgezegd, maar gelukkig kon daar nog wel wat voor in de plaats komen, zoals een artikel over de toekomst van het ziekenhuisterrein aan de Sportlaan. Ik zal u het verdere kunst- en vliegwerk besparen, maar het is uiteindelijk allemaal – mede dankzij een 'gastcomputer' van het hotel en een puik door de ANWB-alarmcentrale georganiseerde terugvlucht elf dagen later – wonderwel voor elkaar gekomen. Veel later dan de bedoeling was, maar toch...

Met m'n echtgenote en haar L1 ging het gelukkig al vrij snel weer de goede kant op. En bij thuiskomst was de natte kelder iets waar we de schouders over ophaalden. We hadden in de voorbije weken wel heftiger dingen meegemaakt.

De wijk in Vogelvlucht

Door Lodewijk de Haes, voorzitter wijkvereniging De Vogelwijk

Goede voornemens voor 2024

Hoe blikken we terug op een roerig 2023 met pijnlijke maar ook vele prachtmomenten? We denken terug, zoals de Nederlandse schrijver en filosoof Coen Simon dat verwoordt, 'om structuur te geven en om gebeurtenissen te maken tot ervaringen.' Zo wens ik u allen, namens het bestuur van de wijkvereniging, dat uw evaluatie van en uw ervaringen in 2023 de opmaat zijn naar een mooi waardevol nieuw jaar met veel inspiratie.

Terugblik

Het begin van 2024 was voor mijzelf ook het moment om terug te blikken op ruim twee jaar als secretaris in het bestuur van de wijkvereniging onder de bezielende leiding van Redmar Wolf, die per 1 januari officieel het voorzittersstokje aan mij doorgaf. Wat een schone taak valt me hiermee ten deel! Ook dank ik de bij de wat roerige algemene ledenvergadering van 16 oktober vorig jaar aanwezige leden voor het in mij uitgesproken vertrouwen. Wat mij betreft: 'We maken er iets moois van!' En mocht u zich geroepen voelen de opengevallen plek in het bestuur in te nemen, dan hoor ik dat graag! Neem contact met me op. Mijn gegevens staan achterin het blad.

Luisteren en afwegen

Laat ik, teruggrijpend op de aanhef, enkele goede voornemens van het bestuur benoemen: ten eerste luisteren naar u, de leden van de vereniging c.q. bewoners van deze fijnste wijk van Nederland. Wat zijn uw wensen? Hoe kunnen we verschillende behoeften samenbrengen en tegenstellingen overbruggen? Hoe wilt u dat we iets betekenen voor elkaar en de mensen in onze omgeving? Inspireer ons! Dat stellen we zeer op prijs.

Tegelijkertijd realiseren we ons dat we niet alle wensen kunnen verwezenlijken. Prioriteiten stellen blijft het devies, zeker in zo'n grote diverse stad als Den Haag, waar op gemeenteniveau continu een afweging van belangen wordt gemaakt. Wat dan goed uitpakt voor de ene wijk, kan minder fijn uitpakken voor de andere.

Verkeer en parkeren

Het afgelopen jaar bracht enkele belangrijke ontwikkelingen voor onze wijk met zich mee, zoals zicht op een eerste stap naar een veiliger verkeerssituatie op de hoofdwegen, waarbij de definitieve besluiten meer tijd vragen dan we zouden willen, zoals dat - zeker in de politiek - wel vaker het geval is. We hebben dit jaar ook zicht op invoering van betaald parkeren in Vogelwijk-Midden en -Zuid. In het kader van de POET-regeling (Parkeren Op Eigen Terrein) wordt degenen die bij hun droomhuis over een oprit beschikken enige flexibiliteit gegund. Na invoering van betaald parkeren gedurende de avonduren zal het bekende waterbedeffect (parkeeroverlast vanuit andere wijken) naar verwachting tot het verleden behoren, waardoor onze wijk in elk geval verschoond blijft van krakkemikkige en uitgewoonde voertuigen die de omgeving ontsieren.

Ziekenhuiscomplex

In het voormalige Juliana Kinderziekenhuis vangt de gemeente in samenwerking met het Leger des Heils deze winter daklozen op. Namens de wijk brachten we er op oudejaarsdag oliebollen naartoe, tot groot genoegen van bewoners en begeleiders. De gemeente heeft het volledige voormalige ziekenhuiscomplex inmiddels aangekocht en beraadt zich op de bestemming op langere termijn, waarbij we

vanuit de wijkvereniging bepleiten woonruimte te realiseren voor met name wijk- en stadsdeelbewoners. De gesprekken hierover zetten we binnenkort voort.

Toekomst Appelloods

Het afgelopen jaar passeerde een andere gevoelige kwestie, namelijk: wat te doen met de zogeheten Appelloods aan de rand van de Bosjes van Poot, waarbij niet ieder eenzelfde toekomst ziet voor deze herinnering aan de Tweede Wereldoorlog. Moeten de grond en de opstallen terug naar de natuur of moet er straks ruimte zijn voor activiteiten die de wijk aangaan? Is een enigszins cultureel karakter acceptabel zolang omwonenden daarvan geen overlast ondervinden?

Nu is gebleken dat er verschillend wordt gedacht over de toekomst van de Appelloods heeft de gemeente besloten een extern adviseur te vragen om advies. Ook op dit thema wordt voor ons allemaal 2024 een spannend jaar. We zijn benieuwd hoe de politiek beslist en hoe we vanuit de wijk dit proces in goede banen kunnen leiden. We hopen hierover meer duidelijkheid te kunnen geven tijdens de eerstvolgende 'ALV'.

Belangeloze inzet

Tot slot: eerder sprak ik over verbinding tussen de bewoners en onze omgeving. Dat brengt me bij de vele leden van de wijkvereniging die zich ook het afgelopen jaar weer belangeloos actief hebben ingezet voor zaken als verkeersveiligheid, activiteiten voor senioren en jeugd, koffieochtenden en wijkdiners, de redactie van ons zo lezenswaardige wijkblad, het advertentiebeheer voor het wijkblad en het beheer van de Vogelwijk-website en het ledenbestand van de vereniging. Al deze mensen, en natuurlijk mijn collega-bestuurders, werkten en werken vrijwillig mee aan het welzijn in onze wijk. Ze verdienen daarvoor een hartelijk virtueel applaus en mijn persoonlijke dank.

Lodewijk de Haes

Vogelwijkagenda

Dinsdag
13 februari

14.00 uur: Rondleiding in Paleis Kneuterdijk (zie elders in dit blad)

Woensdag
14 februari

14.00–16.00 uur: Workshop viltten, kerkzaaltje Rietzangerlaan 2A.

Donderdag
15 februari

- 14.00 uur: Workshop fotograferen met je mobiel, clubgebouw Quick
- 20.00 uur: Informatieavond verduurzaming Sportlaan-flats in het clubgebouw van Quick.

Maandag
19 februari

10.30–12.00 uur: Vogelwijk-koffieochtend bij Houtrust Squash, Laan van Poot 18

Maandag
26 februari

Vanaf 17.30 uur: Borrel en diner van de *Vogelwijk Dinerclub*. Locatie: Houtrust Squash (Laan van Poot 18). Aanmeldingen bij Hedy de Munk: hmdemunk@gmail.com

Dinsdag
27 februari

20.00 uur: Informatieavond over de *Actie Groen Dak* (en bijbehorende prijskortingen) in de kantine van sportvereniging Quick.

Maandag
4 maart

10.30–12.00 uur: Vogelwijk-koffieochtend bij Houtrust Squash, Laan van Poot 18.

Maandag
18 maart

10.30–12.00 uur: Vogelwijk-koffieochtend bij Houtrust Squash, Laan van Poot 18.

Zaterdag
23 maart

Vanaf 18.00 uur: Running Dinner Vogelwijk. Aanmelden via b.vangigch@kpnmail.nl

Zaterdag
6 april

11.00–14.00 uur: *Operatie Steenbreek*. Kom op de Mezenlaan (bij de bakkerswinkel) tuintegels inleveren in ruil voor planten!

Extreme regenval in najaar zet vele kelders en kruipruimten weer blank

Door Dick van Rietschoten

Vele tientallen Vogelwijkbewoners hebben sinds eind november te kampen (gehad) met een vochtige of ronduit kletsnatte keldervloer of kruipruimte als gevolg van de extreem hoge grondwaterstand. Door de overvloedige regenval in het laatste kwartaal van 2023 was de bodem zodanig verzadigd geraakt dat het grondwater almaar steeg en de huizen binnensijpelde. Op korte termijn kan de gemeente hier niets tegen ondernemen. Wel is het belangrijk de wateroverlast bij de gemeente te melden.

Niet alleen huizen in de Vogelwijk zijn door de hoge grondwaterstand getroffen. Natte kelders kwamen de afgelopen weken ook veelvuldig voor in onder meer de Archipelbuurt, het Benoordenhout, Bezuidenhout en het Regentesse-Valkenboskwartier. De Vogelwijk neemt hierbij een bijzondere positie in omdat die rechtstreeks grenst aan het duingebied. De zandige duinen kunnen weliswaar veel water opnemen, maar als die eenmaal verzadigd zijn, ontstaat er een massief 'waterpakket' met zo'n grote druk dat het water aan de zij-kanten van de duinenrij wordt uitgeperst.

Omgevingswet

Volgens de Omgevingswet, die op 1 januari van kracht is geworden en die tal van andere wetten inzake de openbare ruimte (waaronder de Waterwet) heeft vervangen, hebben de gemeenten de taak om in de publieke omgeving nadelige gevolgen van de grondwaterstand zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken. Op particulier terrein zijn de eigenaren van gronden en opstallen echter zelf voor zulke maatregelen verantwoordelijk, bijvoorbeeld door een natte kelder door een gespecialiseerd bedrijf waterdicht te laten maken, een klus die vaak aardig in de papieren loopt. Wel kan de gemeente in gebieden waar vaak een hoge grondwaterstand voorkomt een zogeheten

drainleiding in de bodem aanleggen: een buis met gaatjes die het grondwater opneemt en naar het dichtstbij gelegen oppervlaktewater afvoert, bijvoorbeeld een rivier, beek of meer. Een aantal jaren geleden heeft de gemeente dit gedaan langs een deel van de Sportlaan. De drainbuis voert overtollig grondwater af naar de Haagse Beek.

Haagse website

In december noemde de Haagse wethouder Barker (Buitenruimte) het „supervervelend” dat zo veel Hagenaars wateroverlast in de kelder hebben. „Maar het is niet de verantwoordelijkheid van de gemeente om iedere kelder in de stad waterdicht te maken”, vervolgde hij. De gemeente heeft overigens een informatieve website over wateroverlast:

www.hulpbijgrondwaterdenhaag.nl

Ook raadt de gemeente burgers met grondwateroverlast aan om dit te melden via de website www.denhaag.nl (tik in het zoekprogramma in: Melding openbare ruimte) want de gemeente wil graag een goed beeld hebben van de plekken waar het de spuigaten uitloopt.

Vele plekken getroffen

Via het buurtplatform Holpr en andere appgroepen in de wijkkwamen in december en januari tal van berichten binnen over grondwateroverlast. Het euvel deed zich op vele plekken in de wijk voor: onder meer op de Laan van Poot, de Mezenlaan, Papegaailaan, Pauwenlaan, Vliegenvangerlaan, Kwartellaan en Kruisbeklaan. In heel Den Haag vlogen de pompelassen en waterstofzuigers de winkels uit. „Op 13 januari kocht ik de enige waterstofzuiger die bij alle Gamma-vestigingen in de regio nog verkrijgbaar was”, vertelt een bewoner van de Laan van Poot. „Het was echt een jaar of veertien geleden dat ik voor het laatst last van een laagje water in de kelder had. Nu bleek er haast niet tegenop te pompen, zuigen en dweilen. Er ontstonden steeds meer scheurtjes in de keldervloer en daaruit

zag je het water telkens weer opnieuw opwellen, alsof er een bron onder m'n huis was ontsprongen. Ik denk dat ik er nu niet meer aan ontkom de kelder op professionele wijze waterdicht te laten maken, want dit soort situaties zal de komende jaren ongetwijfeld nog veel vaker voorkomen.”

Bedrijven

In verschillende mediagroepen worden namen uitgewisseld van bedrijven die kelders waterdicht maken. Revac wordt genoemd, maar ook Den Heijer Vochtwering, Bescon, DG Betontechnieken en Perfusie. Er zijn aardig wat prijsverschillen, dus het is raadzaam meerdere offertes aan te vragen. Bovendien moet er rekening mee worden gehouden dat het werk voor dergelijke ondernemingen niet aan te slepen is. Hulp op korte termijn is dus niet te verwachten.

Ziekenhuisterrein Sportlaan biedt kans op particulier project zoals Hellasduin

Door Paul Lohmann en Lodewijk de Haes

De komende jaren worden er woningbouwplannen gemaakt voor het voormalige ziekenhuisterrein aan de Sportlaan. Vogelwijkbewoners willen daar nauw bij betrokken blijven en kunnen zelfs proberen een vinger in de pap te krijgen door een deel van het toekomstige nieuwbouwcomplex in eigen beheer te laten bouwen, zoals enkele jaren geleden ook is gebeurd op de plek van de voormalige sportacademie HALO aan de Laan van Poot. Daar verrees het appartementencomplex Hellasduin.

Begin december maakte de gemeente Den Haag bekend dat zij de panden van het voormalige Rode Kruis/Haga Ziekenhuis en het Juliana Kinderziekenhuis aan de Sportlaan had aangekocht. De gemeente is voornemens op deze plek over een aantal jaren een flink aantal nieuwe appartementen te laten bouwen. De oplevering van de gebouwen vond eind december plaats. De grond was al van de gemeente. Die was tot 2026/2027 in erfpacht aan het Haga Ziekenhuis uitgegeven.

Planuitwerkingskader

In de voorliggende jaren heeft het bestuur van de wijkvereniging al meerdere initiatieven genomen om na te gaan welke ontwikkelingen het best in onze wijk zouden kunnen passen. Ook is - samen met vele bewoners uit de wijk - deelgenomen aan bijeenkomsten die de gemeente had georganiseerd ter voorbereiding van een zogeheten Planuitwerkingskader (PUK) voor het ziekenhuisterrein. Uit deze bijeenkomsten kwam duidelijk naar voren dat

de wijk blij is met de komst van appartementen op deze plek, (met bijvoorbeeld medische voorzieningen in de 'plint') al dan niet met mogelijk behoud van karakteristieke elementen van het oude hoofdgebouw.

CPO-project

De komende maanden zal ongetwijfeld worden begonnen met de planvoorbereiding. Het is dus zaak dat we als wijk nadrukkelijk hierbij betrokken worden. In de periode van het opstellen van het PUK zijn vanuit het bestuur gesprekken geïnitieerd met de omliggende buurten en wijken om hun mening en betrokkenheid bij deze herontwikkeling te peilen en na te gaan of een tweede 'CPO-Hellasduinproject' wenselijk is. CPO staat voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap, hetgeen betekent dat een groep particulieren in eigen beheer een bouwproject op poten zet, zelf een architect uitzoekt en zelf de financiering regelt.

We frissen even uw geheugen op. In mei 2022 zijn de 42 appartementen van het Hellasduin-complex opgeleverd en zijn de eerste bewoners erin getrokken. Op de plaats waar vele jaren de HALO had gestaan, was op initiatief van een aantal Vogelwijkbewoners een prachtig 'zelfbouwproject' realiteit geworden. Door én voor de bewoners. Het idee ontstond in 2014 toen de gevolgen van de kredietcrisis nog volop voelbaar waren en geen enkele pro-

Hellasduin in aanbouw - oktober 2021

jectontwikkelaar of woningbouwvereniging interesse had om op deze locatie aan de slag te gaan.

Geen gedonder

Het gehele traject is nagenoeg geruisloos verlopen: geen gevechten met omliggende bewoners, geen geruzie met de gemeente en - minstens zo belangrijk - geen gedonder intern. En zie het resultaat: niet alleen aan de buitenkant zijn het twee prachtig gebouwen geworden, maar ook aan de binnenkant is het ruim opgezet, met brede balustraden, ruime liften en grote balkons. Daarnaast is bij het ontwerp en bij de realisatie uitgegaan van duurzaamheid daar waar het zinvol en mogelijk was.

Politici hebben de mond vol van 'participatie' en 'inbreng' van en door burgers. Welnu, hier zijn beide begrippen in de praktijk tot volle bloei gekomen. Het resultaat is een prachtig stuk duurzame stedenbouw.

Doorwrochte visie

Natuurlijk begint alles met een goed plan, een narratief, een doorwrocht idee. Dat idee moet gedragen zijn door een visie op de toekomst, niet op een ruimtelijk idee voor de huidige behoefte of commerciële mogelijkheden van dit moment, maar op een visie op de waarde voor de komende generaties en de stad als geheel. Wat het ziekenhuisterrein betreft pleiten wij voor een ontwerp-initiatief dat gestoeld is op de inhoudelijk inbreng van belanghebbenden die in staat zijn in deze toekomstvisie mee te denken en die ook samen zouden willen realiseren. Zo zou een bouwinitiatief uit onze wijk moeten kunnen concurreren met een methode van 'tendering' waarbij de hoogste prijs vaak doorslaggevend is.

Doelgroepen

Het moet een initiatief worden 'uit de buurt, voor de buurt'. Bouwen voor de komende generaties, waarbij jongeren een kans krijgen om te kunnen starten; waar gezinnen naar-

toe zouden kunnen verhuizen als ze meer (of juist minder) ruimte nodig hebben, waar ruimte is voor nieuwkomers die in de buurt een bestaan willen opbouwen, waar ook gebouwd wordt voor mensen die niet zo veel te besteden hebben, waar ouderen een plek kunnen vinden als ze kleiner willen gaan wonen en waar mensen samen een community willen vormen.

Laten we erop inzetten om binnen het komende herontwikkelingsplan ruimte te reserveren voor 50 á 60 appartementen die opgezet worden vanuit de CPO-gedachte: ontwikkeld *door* en gerealiseerd *voor* de toekomstige bewoners.

Grondprijs

Zo vaak komt er niet een kans voorbij om zoiets te realiseren. Nu bestaat die mogelijkheid. We bepleiten een onderzoeksperiode om een plan te kunnen maken dat is gebaseerd op een faire grondprijs die recht doet aan de kosten die we als maatschappij hebben gemaakt om ooit een ziekenhuis te bouwen. Dat die prijs daarin realistisch moet zijn is duidelijk, maar het bedrag hoeft niet gebaseerd te zijn op een tenderinzet waarbij de huidige markt de commerciële mogelijkheden bepaalt, want dan wordt de 'maximalisatie-spuut' gehanteerd en staat langdurige duurzaamheid achteraan in de prioriteitenlijst. Dan is er sprake van termijnhandel.

Ook de gemeente Den Haag kan hierbij haar 'faciliterende' rol in positieve zin vervullen. Dat begint al bij de bepaling van de grondprijs. Prof. Peter Boelhouwer (TU-Delft) deed recentelijk in het Algemeen Dagblad een oproep om de gemeentelijke 'smacht' naar winst nu eens een halt toe te roepen. Wanneer de gemeente Den Haag ook hiernaar zou willen luisteren, kunnen woningen ontwikkeld worden die voor een brede groep betaalbaar zijn. In samenspraak met geïnteresseerden in de buurt kan dit idee een realistisch plan worden. Dan zoeken we niet naar commerciële ontwik-

kelaars, maar vormen zelf een soort corporatie die de synergie zoekt, die samenwerking met en inspelen op de behoeften van de buurt op de lange termijn drager laat zijn van het plan. Zo kunnen er verschillende invalshoeken worden gekozen en kan worden onderzocht hoe deze in het grote plan een plek zouden kunnen vinden.

Belangstelling? Meld u aan!

Onze vraag is dan ook: heeft u interesse om deel te nemen aan een CPO-project waarbij toekomstige bewoners een deel van het ziekenhuisterrein zelf gaan ontwikkelen? Gedacht wordt aan 50 á 60 appartementen die casco opgeleverd worden, zodat elke bewoner zelf kan bepalen welke inrichting en aankleding hij/zij het meest wenselijk vindt. Als u belangstelling hebt, geef dan uw naam, adres en telefoonnummer door aan Paul Lohmann via het mailadres: pag.lohmann@gmail.com

Het zou prettig zijn om ook inzicht te hebben in welke grootte u een appartement zou wensen: hoeveel kamers en/of het gewenste aantal m².

Let wel, vooralsnog kunnen we op geen enkele manier verwachtingen wekken. Maar als we nu de handen ineenslaan kunnen we eraan werken een serieuze gesprekspartner voor de gemeente te worden.

Het bestuur van de wijkvereniging gaat zo spoedig mogelijk, wellicht samen met de 'wijkbesturen' van andere buurten rond het ziekenhuisterrein het gesprek met de gemeente aan teneinde steun voor dit idee te verkrijgen.

Paul Lohmann, bestuurslid van wijkvereniging Vogelwijk, was mede-oprichter van het CPO-project Hellasduin. **Lodewijk de Haes** is voorzitter van de wijkvereniging. Dit artikel is overigens geschreven op persoonlijke titel.

Pauwenlaan 87 en 85, aan weerszijden van de boom, waar de kunstenaars woonden

Een schildersduo aan de Pauwenlaan

Door Mieke Hendriks

In de tweede helft van de 20ste eeuw wonen aan de Pauwenlaan twee zeer bekwame kunstschilders. Dat is op zichzelf al bijzonder, maar het is nog opmerkelijker dat deze schilders zowel burens als vrienden zijn en ook nog eens in dezelfde stijl schilderen.

Aan de Pauwenlaan 87 woont vanaf 1931 de aquarellist Rudolf de Bruyn Ouboter (1894-1983). Begin jaren '60 wordt kunstschilder Piet van Boxel (1912-2001) zijn buurman op nummer 85.

Beide schilders zijn een beetje in de vergetelheid geraakt. Dat heeft enerzijds te maken met hun bescheidenheid, een gedeelde karaktereigenschap, en anderzijds is hun kunst niet baanbrekend gebleken. 'Technisch uitstekend en esthetisch zeer aantrekkelijk', is vaak het oordeel, maar 'niet grensverleggend'.

Rudolf de Bruyn Ouboter

Rudolf de Bruyn Ouboter (in het dagelijks leven meestal Ruud of Ru) komt in 1894 als helft van een tweeling ter wereld in Hulst, Zeeuws-

Vlaanderen, maar het gezin verhuist twee maanden later al naar Groningen. Vanwege het beroep van vader Rudolf De Bruyn Ouboter sr. (een hoge belastingambtenaar) wordt er nogal eens van domicilie gewisseld. Na ook nog in Den Bosch en Amsterdam te hebben gewoond, strijkt de familie omstreeks 1915 in Den Haag neer.

Vanaf die tijd volgt Rudolf jr. tekenlessen aan de tekenschool *Bik en Vaandrager* in de Galileistraat en oefent hij modeltekenen in Pulchri tijdens de zogeheten modelavonden. In Den Haag leert Rudolf ook de vier jaar jon-

gere Margot Mazel kennen die een regelmatig bezoeker wordt van de zolderetage in de Riouwstraat waar Rudolf en zijn tweelingbroer op kamers wonen en waar Rudolf ook zijn atelier heeft.

Aanvankelijk laat het tekentalent van Rudolf nogal te wensen over. Vol zelfspot vertelt hij later aan vrienden en familie hoe een van zijn docenten eens wanhopig had uitgeroepen: „Meneer, u kunt niet eens tekenen!” Waarop hij antwoordde: „Daarom ben ik hier!” De twijfel aan zijn eigen talent zou hem nooit helemaal verlaten. Het komt hem inderdaad beslist niet aanwaaien, maar Rudolf is een doorzetter, geeft zijn passie niet gauw op en besluit in 1922 buiten Nederland kunstonderwijs te gaan volgen om zijn techniek te verbeteren.

München, Parijs, Florence

Van 1922 tot 1924 volgt De Bruyn Ouboter teken- en schilderonderwijs in München en vervolgens trekt hij naar Parijs waar hij een

jaar studeert aan de befaamde kunstacademie L'Académie la Grande Chaumière. In Parijs wordt hij vergezeld door Margot, met wie hij inmiddels is getrouwd. Na Parijs woont het jonge stel een jaar bij een vriend, de Larense schilder Henri van de Velde, in Fiesole bij Florence. Hier oefent De Bruyn Ouboter het buiten schilderen (*en plein air*). In tegenstelling tot zijn toekomstige Haagse buurman Piet van Boxel zou dit echter nooit zijn favoriete methode van werken worden. Hij concentreert zich liever op gearrangeerde stillevens en huiselijke interieurs en die twee thema's vormen tot het eind van zijn kunstenaarsleven dan ook de standaardmotieven van zijn werk.

Eenmaal terug in Den Haag en nog steeds niet overtuigd van zijn vakmanschap schrijft Ruud zich in bij de Academie van Beeldende Kunsten waar hij tussen 1926-1929 lessen volgt. Hier ontmoet hij de beroemde schrijver Johan Fabricius die een levenslange vriend zou worden. Aanvankelijk vestigt het paar De Bruyn Ouboter zich in de Bloemenbuurt, waar in 1928 zoon Jan wordt geboren, maar vanaf 1931 betreft het gezin het heerlijke huis aan de Pauwenlaan 87. In datzelfde jaar ziet dochter Kee het levenslicht.

De Prins der aquarellisten

De verhuizing naar de Pauwenlaan luidt ook een nieuw stadium in Ruuds kunstenaarsbestaan in. Voortaan laat hij het schilderen met olieverf voor wat het is en wijdt hij zich vrijwel geheel aan de waterverf. Hij wordt aquarellist. Zijn werkwijze kenmerkt zich door het gebruik van transparante lichte kleuren die hij met kleine 'veegjes' nauwkeurig op papier zet om zo zijn favoriete onderwerpen weer te geven. Die zijn meestal gewoon thuis aan de Pauwenlaan te vinden: een antiek ladenkastje bijvoorbeeld, bloemen uit de tuin, glaswerk of de antieke poppen uit de verzameling van zijn moeder. Soms ook objecten die zijn zoon en vrienden voor hem meebrengen van het dichtbij gelegen strand of van verre reizen,

Rudolf de Bruyn Ouboter

Interieur Pauwenlaan 87

Interieur atelier Rudolf, Pauwenlaan 87

zoals schelpen en maskers. Het werk van De Bruyn Ouboter is altijd verstillend en intiem, ook de vele portretten van zijn vrouw, kinderen en enkele goede vrienden. De aquarellen wekken vaak de indruk dat ze met veel nonchalance en gemak op papier zijn gezet, maar voor De Bruyn Ouboter betekent het kunstenaarschap hard en serieus werken. Over het eindresultaat is hij nooit helemaal tevreden.

Exposities

Maar al het geploeter in het atelier op de tweede verdieping aan de Pauwenlaan 87 levert wel degelijk mooi resultaat op, want Ruuds carrière neemt vanaf de jaren '30 een vlucht. Hij wordt lid van het Schilderkunstig Genootschap Pulchri, heeft verkoop tentoonstellingen in de vermaarde Kunstzaal Kleykamp (gelegen tegenover het Vredespaleis en later in de oorlogsjaren verwoest), bij Pulchri en bij kunsthandel Martinus Liernur in de Zeestraat.

Lovende kritieken volgen in de pers en die lof is nooit opgehouden, want gedurende Rudolfs gehele schilderscarrière zijn de recensenten continu positief over zijn werk. Bevriend kunstschilder Kees Verwey noemt hem in een jubelend krantenartikel zelfs eens *De Prins der aquarellisten*. Zijn jubileumjaren, zoals zijn 50ste en 60ste verjaardag, worden altijd groots gevierd met tentoonstellingen en artikelen in de dagbladen. Het hoogtepunt is de overzichtstentoonstelling van zijn werk ter gelegenheid van zijn 75ste verjaardag in het Gemeentemuseum in 1970. Geheel getrouw aan zijn karakter blijft De Bruyn Ouboter onder al deze loftuitingen laconiek: „Je moet het alleen doen als je het niet laten kunt”, was een gevleugelde uitdrukking van hem.

Verduisteringsagent

Met de waardige gedecideerdheid die zo kenmerkend voor hem is, weigert De Bruyn Ouboter zich tijdens de bezettingsjaren aan te melden voor de door de Duitsers ingestelde

Kultuurkamer. Begin jaren veertig vervult hij als vrijwilliger de ietwat eigenaardige functie van 'verduisteringsagent': na het vallen van de avond gaat hij, samen met wijkgenoot Günther Beijer, in de Vogelwijk surveilleren om erop toe te zien dat alle bewoners zich houden aan de verduisteringsvoorschriften.

Evenals vele andere Vogelwijkbewoners moet ook de familie de Bruyn Ouboter in de wintermaanden 1942/43 de wijk verlaten vanwege de aanleg van de tankgracht. Ze vinden een onderkomen in Wassenaar waardoor vriendschap ontstaat met de bekende kunstschilder Sierk Schröder, ook een dorpsbewoner.

Tijdens de oorlogsjaren blijft het schilderen voor Ruud een houvast, een bezigheid waarmee hij de sombere dagelijkse wereld kan verfraaien. Ter gelegenheid van zijn vijftigste verjaardag (4 juli 1944) wordt, behalve een clandestiene tentoonstelling bij de Haagse kunsthandel Liernur in de Zeestraat, ook een tentoonstelling georganiseerd in gijzelaarskamp Beekvliet te Sint-

Michielsgestel. Dit laatste gebeurt op initiatief van de daar geïnterneerde directeur van het Haags Gemeentemuseum, dr. G. Knuttel. Na de bevrijding keert het gezin weer terug op het vertrouwde nest aan de Pauwenlaan.

Afscheid van de Pauwenlaan

Afgezien van de gedwongen onderbreking tijdens de Tweede Wereldoorlog woonde de Bruyn Ouboter het grootste deel van zijn leven in zijn huis aan de Pauwenlaan. Deze fijne plek achter de duinen met het heerlijke lichte atelier op de tweede verdieping paste geheel bij hem.

'Wie het voorrecht heeft gehad in het huis van de familie De Bruyn Ouboter aan de Pauwenlaan in de Haagse Vogelwijk te zijn ontvangen, zal het niet moeilijk vallen het werk van de schilder De Bruyn Ouboter te verstaan. Bovendien zal hij met een zeker gevoel van voldoening ervaren hebben, dat het 'klopt', dat wil zeggen dat mens, werk, huis en omgeving een harmonieuze eenheid vormen, eenzelfde stille, blijde sfeer ademen.' (Anna

Witte amaryllis (bekroond met de Jacob Hartogprijs)

Tak met appeltjes in glazen pot

Wagner in de catalogus ter gelegenheid van de overzichtstentoonstelling van zijn werk in het Gemeentemuseum, 1970).

Als vanaf 1979 het wonen in het flinke huis en het vooral beklimmen van de trap naar het atelier steeds bezwaarlijker wordt, besluit het echtpaar Ruud en Margot naar *Huize Rust en*

Rudolf de Bruyn Ouboter op oudere leeftijd

Vreugd in Wassenaar te verhuizen. Hier heeft Ru op de begane grond een atelier waar hij tot het laatste moment nog zal schilderen. Rudolf de Bruyn Ouboter overlijdt op oudejaarsdag 1983 op ruim 89-jarige leeftijd.

Pieter Jacobus (Piet) van Boxel

De van oorsprong Rotterdamse kunstschilder Piet van Boxel, die aan het begin van de jaren zestig aan de Pauwenlaan komt wonen, waagt zich door toedoen van zijn buurman Ruud de Bruyn Ouboter ook aan het aquarelleren. De relatie tussen de twee is vriendschappelijk en beslist niet competitief, dat ligt niet in hun aard. Maar als Piet van Boxel in 1962 de Jacob Hartogprijs wint, laten een aantal recensenten van zich horen: De Bruyn Ouboter had moeten winnen! Ze krijgen een jaar later hun zin: in 1963 wint De Bruyn Ouboter de prijs met zijn inzending *Witte Amaryllis*.

In 1986 wint Piet van Boxel nog een keer de

Jacob Hartogprijs. Dit keer met een groot zelfportret dat hij alleen na veel aandringen wil exposeren. Net als De Bruyn Ouboter is ook hij een bescheiden man en nooit helemaal overtuigd van zijn talent. „*Dit is onverkoopbaar, wie wil er nou tegen zo'n smoel aankijken?*“, luidt aanvankelijk zijn protest.

Dienstweigeraar op Texel

Piet Van Boxel wordt in 1912 geboren in een welgesteld Rotterdams zakenmilieu. Als kind tekent hij het ene schetsboek na het andere vol en glipt hij geregeld Museum Boijmans van Beuningen binnen om zich te vergapen aan de kunstcollectie. Alhoewel hij ook erg muzikaal is en zeer verdienstelijk viool speelt, kiest

hij toch voor een studie aan de Rotterdamse Academie van Beeldende Kunst. Daar krijgt hij les van prof. J.G. Heijberg, een oud-leerling van de beroemde schilder Breitner. Van Boxel doet het goed op de Academie. Met een zogeheten koninklijke subsidie vertrekt hij naar Spanje, maar door het uitbreken van de burgeroorlog daar (1936) besluit hij snel weer uit het land te vertrekken.

Vanwege zijn afkeer van oorlog weigert Van Boxel dienstplicht. Zijn vervangende dienstplicht in 1936-'37 brengt hij op Texel door. Bomen kappen is niets voor Piet, maar zijn schilder talent wordt wel gewaardeerd en in opdracht van Staatsbosbeheer maakt hij zes grote schilderijen van het Texelse duingebied. In een kranteninterview van 1998 relateert hij deze werken en doet ze af als 'stijf' en artistiek niet zo bijzonder. Schrijver en kunstenaar Jan Wolkers is er in die tijd als eilandbewoner echter laaiend enthousiast over. Het verblijf op Texel in de tweede helft van de jaren dertig levert Piet overigens behalve een grote liefde voor duinen en zee nog een andere liefde op in de persoon van de Texelse Guurtje Zuidewind, die zijn vrouw wordt.

Oranjehotel

Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog verhuist Van Boxel met vrouw en eerste kind naar Amsterdam, een stad die hem vooral vanwege

Piet van Boxel in zijn karakteristieke werkhouding

de schilderijen van Breitner, enorm inspireert. Hij probeert via opdrachten zijn brood te verdienen en dat lukt aardig. Zijn tekentalent blijkt ook interessant voor het verzet: al gauw wordt hem gevraagd persoonsbewijzen te vervalsen en werkt hij mee aan illegale verzetskrantjes. In maart 1942 wordt Van Boxel echter verraden en belandt in de dodencel van de gevangenis in Scheveningen, het beruchte Oranjehotel. Door een combinatie van puur geluk en de hulp van een slimme advocaat wordt hij uiteindelijk vrijgelaten, maar deze traumatische ervaring zal een stempel blijven drukken op zijn verdere leven.

Na de oorlog vestigt van Boxel zich in Den Haag om daar de kost te verdienen voor zijn gezin, dat inmiddels uit vier kinderen bestaat. Er moeten flink wat doeken worden verkocht om alle monden te voeden. Van Boxel besluit daarom werk op bestelling te gaan leveren voor de gerenommeerde Haagse kunsthandel Gebroeders Koch. Geheel in de traditie van de gezapige jaren vijftig, vervaardigt hij op verzoek olieverfstilleven met potten, flesjes en schalen. Die doen het goed, maar met zijn trefzekere weergave van Scheveningse vrouwen in klederdracht maakt hij nog meer furore.

Stilleven

Begin jaren '60 verhuist van Boxel naar Pauwenlaan 87. Net als zijn buurman richt ook hij een atelier in op de tweede verdieping van het huis, vanwege het prettige licht en het mooie uitzicht. De verhuizing naar de Vogelwijk markeert ook voor hem een keerpunt in zijn artistieke ontwikkeling, want door de vriendschap met zijn kunstzinnige buurman begint ook Van Boxel zich steeds meer te interesseren voor het aquarelleren. Net als bij De Bruyn Ouboter is ook bij hem het stilleven een belangrijk onderdeel van zijn oeuvre, maar in tegenstelling tot de aanpak van De Bruyn Ouboter arrangeert van Boxel niets. Hij schildert bij voorkeur zijn eigen werktafel in zijn atelier, precies zoals die is: lekker rommelig

en bezaaid met zijn schildersgerei, gedroogde bloemen, potjes en flesjes. Zijn fascinatie voor het effect van het naar binnen vallende licht op de diverse objecten op zijn tafel, is een steeds terugkerend thema in zijn werk.

Duinen en wederopbouw op papier

Anders dan zijn buurman heeft Piet van Boxel ook een voorliefde voor het buiten schilderen. Hij trekt er met z'n gerei graag op uit naar de dichtbijgelegen duinen, maar de wederopbouw van de jaren '50, met her en der graafwerkzaamheden en bouwputten, inspireert hem ook. Net zoals zijn grote voorbeeld Breitner rond 1900 de stadsuitbreidingen van Amsterdam ver-
eeuwigde, geeft Van Boxel de Haagse bouwactiviteiten na de Tweede Wereldoorlog weer. Schilderijen als *Wegwerkers bij Kijkduin* en *Grondwerken bij Centraal Station* zijn wellicht niet zo romantisch als z'n duinlandschappen, maar wel interessant vanwege het tijdsbeeld en het treffende kleurgebruik.

Gezeten op een soort melkkrukje legt Van Boxel zijn vel papier neer om het vervolgens met een dikke, druipend natte kwast te lijf te gaan, ongestoord door nieuwsgierige omstanders. Zijn 'buitenwerk' wordt gekenmerkt door een zilverachtige toets, dat treffend het licht van de locatie aan de kust weergeeft.

Terug naar Texel

Vanaf 1960 reist Piet van Boxel elke zomer voor twee maanden met zijn caravan naar Frankrijk, naar de Provence. Hier heeft hij regelmatig contact met kunstschilder Sierk Schröder, met wie ook de Bruyn Ouboter bevriend is. In Frankrijk werkt Piet eigenlijk alleen maar buiten. Net zoals thuis in Den Haag kan hij ook hier uren doorbrengen in de Provençaalse natuur om de grillige vormen van rotsen en takken te bestuderen en op papier te zetten. Het buitenleven blijft trekken. Om helemaal midden in de natuur te kunnen zitten, verhuist het echtpaar Van Boxel in het najaar van 1991 naar Den Hoorn op Texel, het eiland waar Guurtje

Zelfportret (Jacob Hartogprijs 1986)

Bont stoeltje in atelier Pauwenlaan

Interieur met bloemstilven, getiteld "Tegenlicht".
Geëxposeerd tijdens een overzichtstentoonstelling in
Pulchri Studio, oktober 1968

'Samen onder de paraplu op het Buitenhof', ca. 1963

Flaneren langs het strand bij Kijkduin

oorspronkelijk vandaan komt. Hier omarmt Piet ook het schilderen in olieverf weer. Hij overlijdt in augustus 2001 in Den Hoorn. Het werk van de burens aan de Pauwenlaan, Rudolf de Bruyn Ouboter en Piet van Boxel wordt nog steeds gezocht en gekocht door

verzamelaars in binnen- en buitenland. Fred Klomp is een van die verzamelaars. Uit zijn omvangrijke collectie aquarellen werd in 2017 een selectie gemaakt voor een tentoonstelling in museum Swaensteyn in Rijswijk onder de titel: *Een Haags duo*.

Terugblik op de decembermaand

Hoewel we alweer aardig op weg zijn in het nieuwe jaar, kijken we op deze pagina's nog even in de achteruitkijkspiegel naar de decembermaand van 2023.

Om alvast in de kerstsfeer te komen, verzamelde een groep wijkbewoners zich op vrijdagmiddag 8 december rond de door de gemeente geschonken kerstboom die op het pleintje bij de bakkerswinkel aan de Mezenlaan was geplaatst. Er werd glühwein geschonken, vergezeld van door de bakkerij vervaardigde lekkertijen, en er heerste een vredige sfeer.

Na een korte toespraak van Redmar Wolf, voorzitter van de wijkvereniging, brak het moment aan waarop de lichtjes in de boom officieel werden ontstoken. Kinderen en volwassenen telde gezamenlijk af van tien tot nul, waarna de lampjes – dankzij een elektriciteits snoer tussen bakkerij en boom – als bij toverslag aanfloepden. Vervolgens bracht het Vogelwijk-kerstkoor dat jaarlijks in oktober wordt opgericht en eind december weer wordt opgeheven, enkele liederen ten gehore.

Kerstborrel

Het koor trad een kleine twee weken later ook op tijdens een geanimeerde kerstborrel van de wijkvereniging op 21 december in Brasserie De

Aantredend voorzitter Lodewijk de Haes spreekt tijdens de kerstborrel.

Laer bij de Houtrustbrug. Ruim veertig wijkgenoten gaven acte de présence. Het hadden er ook niet veel meer moeten zijn, want de krappe behuizing was niet op een groter gezelschap berekend en het was helaas te nat en winderig om uit te wijken naar buiten. Hoewel hij eigenlijk pas op 1 januari voorzitter van de wijkvereniging zou worden, hield Lodewijk de Haes als opvolger van Redmar Wolf alvast zijn maidenspeech, die met applaus werd bezegeld.

Oliebollen voor daklozenopvang

Op oudejaarsdag, zondag 31 december, bracht een delegatie van de wijkvereniging 's middags een bezoek aan de winteropvang voor daklozen in het vroegere Juliana Kinderziekenhuis aan de Sportlaan. Niet met lege handen, want voor de bewoners en de hulpverleners van het Leger des Heils hadden ze 150 olieballen meegenomen, die uiteraard afkomstig waren van 'wijkbakkerij' Driessen. Het gebaar werd zeer gewaardeerd.

Terwijl in de uren daarna iedereen zich opmaakte voor de overgang naar het nieuwe jaar, bleef het in de Vogelwijk allerm minst stil, zoals het Haagse stadsbestuur had gehoopt. Zes wijken, waaronder de Vogelwijk, waren bij wijze van proef uitgeroepen tot vuurwerkvrij gebied, maar zoals te verwachten was, namen lang niet alle bewoners dat ter harte. Toch was de algemene indruk dat er in de wijk aanzienlijk minder vuurwerk is afgestoken dan de afgelopen jaren gebruikelijk was.

Bezoek aan het Van Goghmuseum

Op 15 december gingen 28 wijkbewoners met de *Museumplusbus* naar Amsterdam voor een bezoek aan het Van Goghmuseum. Gesponsord door de Vriendenloterij biedt de organisatie rond de *Museumplusbus* aan mensen die om wat voor reden dan ook niet zo mobiel zijn gratis museumbezoeken aan, inclusief begeleiding en rondleiding.

De groep werd opgevangen in Amsterdam waarna er een lunch klaarstond in brasserie Zuiderbad aan de Hobbemastraat, waarvoor overigens wel een eigen bijdrage moest worden betaald. Het prachtige pand van het Zuiderbad werd in 1897 gebouwd als Nederlands eerste overdekte rijwiel school, waar men dus kon leren fietsen. In 1912 werd het gebouw aangepast en verbouwd tot zwembad: het Zuiderbad. Tot op heden doet het nog steeds dienst als zwembad, met nog altijd de originele verkleedhokjes.

Na de lunch toog het gezelschap naar het Van Goghmuseum, waar drie gidsen klaarstonden voor een rondleiding met interessante details over het leven van Vincent van Gogh. Behalve de topstukken van Vincent kon men ook de tijdelijke tentoonstelling *Van Gogh aan de Seine* bezoeken waar ook veel werken van tijdgenoten van Vincent (o.a. de pointillisten Seurat en Signac) te zien waren.

Houd onze tuinstadwijk groen en laten we 'm nóg groener maken

Wereldwijd zien we de effecten van klimaatverandering en is het noodzakelijk daarop te reageren. Een goed begin ligt bij je zelf. Ook al oogt onze tuinstadwijk heel groen, de veranderingen dienen zich ook hier aan met periodes van hitte en zon afgewisseld met overmatige neerslag. Dit betekent dat ook wij ons moeten beraden op het verduurzamen van onze woningen en het behouden van een groene omgeving om hittestress en wateroverlast tegen te gaan. De afgelopen drie jaar hebben enkele wijkbewoners onder de naam *Groenverleiders Vogelwijk* hun streven tot 'vergroenen en verduurzamen van de wijk' omgezet in actie.

Ziehier drie wijkbewoners die het afgelopen jaar als groenverleider actief zijn geweest: Eva, Dick en (zittend) Bernadette

Een greep uit onze acties in 2023

- Deze column in het wijkblad is een vaste rubriek waarin ideeën worden aangedragen over wat je zoal zelf in je eigen tuin kunt doen. Het afgelopen jaar presenteerden we o.a. een stappenplan met bouwstenen voor een klimaatbestendige tuin
- De appgroep *Red de plant* heeft een groeiend aantal deelnemers. Hierdoor zijn veel gerooide planten gered van de container; die genieten nu van een tweede leven ergens anders in de wijk. Ook stekken worden via deze app aangeboden (meld je aan via groenverleidersvogelwijk@gmail.com)

- Ruim 80 nieuwe wijkbewoners zijn verrast met een groen welkomstcadeautje én het verzoek om mee te doen met de vergroening.
- De Zonnebloemen Challenge voor kinderen ('Wie kweekt de hoogste zonnebloem?') was succesvol.
- Tijdens *Operatie Steenbreek* in de lente werden zo'n 600 tegels uit tuinen in de wijk verwijderd en vervangen door planten; wijkbewoners brachten de tegels naar een container aan de Mezenlaan ter hoogte van de bakkerswinkel.
- We organiseerden met subsidie van *Klimaatkrachtig Delfland* de Actie Regenton. Het resultaat was een toename van 40 regentonnen in de wijk. Dit project werd uitgevoerd door mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Dubbel mooi dus!

De vraag is natuurlijk: Hebben deze acties effect gehad op uw tuinactiviteiten? Gebruikt u geen giftige stoffen meer in de tuin? Laat u uw bladafval in de borders liggen? Gebruikt u regenwater voor uw tuin? Heeft u minstens één mooie boom in uw tuin voor schaduw en plezier? Is het gelukt de verharding in uw tuin

terug te brengen tot eenderde van het oppervlak? Schoffelt u uw tuin ook niet meer en laat u het bodemleven zijn gang gaan?

En als dat zo is: Klopt het dat u meer regenwormen in uw tuin vindt die de grond loshouden waardoor water beter wordt opgenomen en vogels graag langskomen? En dat u minder last heeft van luizen, slakken e.d. en meer plezier van vogels in de tuin? En dat inheemse planten het beter doen?

Met andere woorden: We hopen dat u plezier heeft van de tips en acties van de Groenverleiders? Heeft u ook tips voor ons? We horen het graag via ons mailadres groenverleidersvogelwijk@gmail.com

Noteer deze datum alvast in uw agenda: **Zaterdag 6 april** organiseren we, in samenwerking met *Duurzaam Den Haag*, weer een *Operatie Steenbreek* in onze wijk. Voor elke verwijderde tegel krijg je een plant. Dus tegels eruit, plant erin. In het wijkblad van maart leest u hier meer over.

Meld je aan voor Actie Groen Dak! Voordelig en goed voor de natuur

Heb je een plat dak? Of een schuur, garage of uitbouw met een plak dak? Die daken zijn uitermate geschikt om er een groene plantenlaag op aan te (laten) brengen. Want een groen dak heeft tal van voordelen (zie hieronder). Heb je nog geen groen dak? We bieden je de mogelijkheid om het tegen een aantrekkelijke prijs te realiseren!

We organiseren namelijk in samenwerking met het Haagse bedrijf *Groendakspecialist* een wijkbrede actie om het (platte) dak van je woning, schuur of uitbouw te vergroenen. Door samen op te trekken, kunnen we met de wijk een groepskorting van 5-10% krijgen. Deze korting vullen de Groenverleiders aan

met een subsidie van Hoogheemraadschap Delfland voor klimaatadaptatie. Dit alles kan in totaal wel tot 30% voordeel opleveren.

Met het plaatsen van een dakbloemenweide of een kruiden-sedummix draag je bij aan:

Meer groen leven bij je huis en tuin: Een dakbloemenweide bevat 40 inheemse plan-

tensoorten, de kruiden-sedummix 12 soorten sedum, aangevuld met verschillende kruiden. Beiden bieden voedsel, beschutting en nestmateriaal voor veel verschillende vogels, vlinders, bijen en andere insecten.

Een betere luchtkwaliteit: Een groen dak zorgt voor verkoeling (tot 3° C in de directe omgeving), opname van fijnstof uit de lucht (tot 200 gram per m²) en opname van CO₂ uit de lucht (30 m² kan tot 100 kg CO₂ uitstoot compenseren).

Verminderde wateroverlast: Een groen dak vangt regenwater op en slaat dit tijdelijk op (42 liter/m²) waardoor het riool wordt ontlast. Hierdoor worden wateroverlast en overstromingen in de buurt bij hevige regen vermindert.

Een groenere uitstraling van onze wijk!

Een groen dak biedt ook financiële voordelen. Het beschermt je dakbedekking tegen weersinvloeden waardoor deze tot twee keer langer meegaat. Het dak is bovendien beter geïsoleerd tegen geluid van buitenaf en in de zomer blijft je woning koeler. Het rendement van zonnepanelen (indien aanwezig) kan op een groen dak zelfs tot 10% worden verhoogd. En behalve de mooiere uitstraling die een groen dak heeft, stijgt ook de waarde van je woning.

Ons aanbod

We organiseren een informatieavond waarbij de actie nader wordt toegelicht en vragen worden beantwoord op dinsdag 27 februari om 20.00 uur in de kantine van Quick. Graag vooraf aanmelden via onderstaand mailadres.

Vrijblijvende inspectie van de geschiktheid van het dak van je woning, schuur of uitbouw (minimaal 6m²).

Individueel aanbod met een inheemse dakbloemenweide of een kruiden-sedummix op basis van je wensen en behoeften.

Aanleg van het groene dak op dinsdag 2 april of vrijdag 12 april of indien gewenst het aanleveren van het materiaal om het zelf te doen.

Korting van 10% tot 30% afhankelijk van het aantal m² groen dak dat we met deze actie in de wijk aanleggen.

Nazorg is gegarandeerd. Het gaat om een bekend Haags bedrijf en de dakbekleding komt uit het Westland.

Meedoen? Meld je aan door een mail te sturen naar bschaffmeister@yahoo.com

In de mail moeten de volgende gegevens staan: naam, adres, het aantal m² dak dat je wilt vergroenen en je contactgegevens. Het definitieve besluit tot deelname kun je op basis van de latere individuele offerte, de geldende groepskorting en de beschikbare subsidie maken. Let wel: de subsidie is beperkt, dus op = op.

Rondleiding Paleis Kneuterdijk Dinsdag 13 februari 14.00 uur

Het Paleis Kneuterdijk is in 1717 gebouwd. In 1816 kocht Koning Willem I het. Koning Willem II ontwierp een aantal gebouwen in de tuin achter het paleis. Alleen de Gotische zaal staat daarvan nog overeind omdat dat gebouw een redelijk dak had. In deze zaal worden nu iedere tweede en vierde woensdag van de maand gratis lunchconcerten gegeven. Sinds 1983 is de Raad van State de gebruiker van dit paleis.

Op dinsdagmiddag 13 februari om 14.00 uur kunt u deelnemen aan een gratis rondleiding. Wel moet u zich van tevoren aanmelden, met vermelding van het aantal personen en uw 06-nummer via

activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Het minimum aantal deelnemers is 10, het maximum 30. Graag een kwartier van tevoren melden bij de hoofdingang, Kneuterdijk 22. De rondleiding duurt ongeveer een uur. Na afloop is de planning om gezamenlijk thee te drinken (op eigen kosten) in café *De Posthoorn*.

Workshop Viltten Woensdag 14 februari 14.00 uur

Lapjes naaien, borduren, plakken....? Nee.... viltten! Hoe? Dat leer je in een cursus van ongeveer twee uur. Je maakt zelf een mooi werkstukje, dat ingelijst aan de muur kan. De workshop wordt gegeven door Anita Jacobs. Zij maakt o.a. pluizige schilderijen d.m.v. viltten en daarna borduren. Haar technieken: viltten en nat viltten met naaldvilt en wollont. Minimum aantal deelnemers 8, max. 12.

Tijd: 14.00–16.00 uur, kerkzaaltje Rietzangerlaan 2a. Kosten: € 20,00 incl. materialen en koffie/thee. Aanmelden: activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl (Graag met vermelding van telefoonnummer).

Nieuwe workshop Mobiel Fotograferen Donderdag 15 februari

De drie recente workshops waarin je in anderhalf uur kon leren goede en verrassende foto's te maken met je mobiele telefoon hadden zo veel succes, dat er op veler verzoek opnieuw een herhaling komt. Datum: donderdag 15 februari, 14.00 uur in het clubhuis van Quick (ingang aan de De Savornin Lohmanlaan, vlakbij de hoek met de Sportlaan).

In de workshop krijgt u tips en trucs voor het maken van de foto zoals u die bedoelt. Of het nu het vastleggen van een gebeurtenis is of het maken van een fotografisch kunstwerkje, het kan allemaal! De workshop wordt verzorgd door professioneel kunstdocent en fotograaf Susan de Kruijff. Neem uw eigen opgeladen mobiele telefoon (met foto-functie) mee!

Kosten: € 12,50 euro excl. drankjes, graag contact te voldoen. Aanmelden via activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl met vermelding van naam en telefoonnummer. Maximaal 15 deelnemers!

Klassieke film bij Flip thuis Woensdag 21 februari

Op woensdag 21 februari wordt bij Flip Petri thuis (IJsvogelplein2) om 19.30 uur de film *The Queen* vertoond. In deze film van regisseur Stephen Frears worden de verikkelingen getoond in het Engelse koningshuis direct na de dood van prinses Diana. Koningin Elizabeth II en Tony Blair strijden erover hoe te handelen. Enerzijds is het een privétragedie voor de koninklijke familie, anderzijds wordt door het publiek openbare rouw geëist. Wilt u komen kijken, dan dat gaarne melden via activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl met vermelding van uw 06-nummer en het aantal personen. U wordt dan tevens opgenomen in de WhatsApp groep *Film bij Flip*. Een kleine bijdrage, ter plaatse te voldoen, ter bestrijding van de kosten van de drank wordt op prijs gesteld.

VASTE ACTIVITEITEN

Borrel & Bites bij De Laer!

Gezellig borrelen bij Brasseij De Laer (langs de tramrails bij de Houtrustbrug) op elke 3^e donderdag van de maand vanaf 16.30 uur! De volgende borrels zijn dus op **15 februari en 21 maart**.

Bus 24 stopt er vlakbij. Als u met de auto komt, kunt u voor de deur (betaald) parkeren. Na de borrel vanaf plm. 18.30 kan eventueel een hoofdgerecht van het menu worden besteld (vanaf 19,50). Voor de borrel hoeft u niet aan te melden, maar als je om 18.30 uur wilt meeten wel. Het menu krijg je dan opgestuurd. Opgeven via het bekende mailadres.

Koffieochtenden Houtrust Squash

Elke 1^e en 3^e maandag van de maand drinken wijkbewoners koffie met elkaar. In de winter doen we dat bij Houtrust Squash aan het begin van de Laan van Poot. Vanaf april is het daarnaast in het clubgebouw van Tennisclub Houtrust. Aanvang: 10.30 uur.

Appgroep film/theaterbezoek

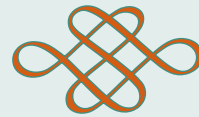
Deze groepsapp is opgezet in oktober. In die maand zijn acht wijkbewoners naar het Filmtheater Dakota geweest. Ga je graag naar bioscoop of theater en wil je aansluiten, geef dan naam en telefoonnummer door aan activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Het is geheel vrijblijvend en we hopen maandelijks met elkaar naar een voorstelling te gaan. Datum/tijd/locatie wordt bekendgemaakt in de appgroep. We zien elkaar bij de locatie waar ieder zijn eigen kaartje koopt. In de pauze en na afloop kunnen we nog wat drinken en npraten.

Vrijdagwandelinggroep – er is nog plek!

Wil je meewandelen, meld je dan via ons mailadres aan (06-nr niet vergeten), Je wordt dan opgenomen in de betreffende Whatsappgroep.

Vuurwerk

*Toch maar hond en kat naar binnen
deuren en ramen dicht, radio
aan met rustgevend muziek*

*wat aanhoudt is een duister gerommel
dat aanzwelt tot onweer vol flitsen en
onafgebroken explosief gedonder*

*als een zeurderige hoofdpijn die ontstaat
bij iemand die niet stopt met fel
gepraat en je telkens dwingt tot luisteren*

*dieren kruipen weg of springen op
vogels luchtcircelen uitgeput op
grote hoogte tot ver in de nacht*

*traditie is vaak jonger dan men denkt
en wellicht vatbaar voor herziening
recht op plezier verwondt soms de ander*

*laat iedereen het zelf uitzoeken zegt
de een, maar wijsheid is een betere keuze
dan dwaasheid zegt Prediker*

Olga Millenaar

Op zoek naar activiteiten in de wijk

Door Anja Knoope

Anja Knoope is net met pensioen en wil graag deelnemen aan enkele activiteiten in de Vogelwijk. Haar verkenningstocht levert leuke ontmoetingen op.

Maandag 8 januari

Er is vandaag een koffieochtend bij Houtrust Squash, had ik gelezen, dus ik ga erheen, ook al is het bitterkoud. Daar aangekomen sluit ik aan bij een tafeltje met drie andere vrouwen met wie ik een genoeglijk uurtje deel. Ze praten me bij over de 'Houtrustkoffie', elke eerste en derde maandagmorgen van de maand. Normaal gesproken in het clubhuis van het tennispark Houtrust, maar in de winter dus bij Houtrust Squash. Hoe drukbezocht is het tegenwoordig? „Drukker dan nu”, krijg ik te horen. Zeker tien dames per keer”.

Is het hier gezelliger dan in de kantine van het tenniscentrum? „Jazeker, gezelliger en ook warmer. En het voordeel is dat het dichterbij de weg zit, dus je bent er sneller en kunt ook makkelijk worden afgezet.” We praten over diverse andere onderwerpen, onder meer over de vraag of we nog de weg op durven met de auto of de fiets in het steeds drukker verkeer, en of we nog nieuwe vaardigheden op de computer kunnen leren, zoals facetimen, enzovoorts.

Vrijdag 12 januari

Ik ga mee wandelen op vrijdagochtend in dezelfde week. Flip Petri is begonnen met een wandelclub op vrijdag. Het is bijzonder om hier ook weer nieuwe mensen te ontmoeten en hun verhalen te horen. Het praat zoveel gemakkelijker als je wandelt. Deze wandelclub is kort geleden gestart en staat open voor nieuwe leden. Iedere vrijdag een rondje Kijkduin over strand en duin. Lekker uitwaaien voor het weekend uit. Verzamelen op vrijdagochtend 10.30 uur aan het eind van de Fuutlaan, waar het Fuutpad begint.

Maandag 15 januari

Blue Monday. Weer naar de Houtrustkoffie getogen. Winterse buien bepalen het weerbeeld, maar gelukkig is van depressie op deze maandag geen sprake. Integendeel, er wordt bijgepraat en gelachen. Voor mij leuk om weer oude bekenden te ontmoeten en wederwaardigheden uit te wisselen. We praten over koude handen en welke handschoenen goed zijn. Een van de dames vertelde over de wanten die vroeger door je moeder aan een koordje in een jas werden gehangen zodat je ze niet kwijtraakte. Ach, als je bij het ouder worden je handschoenen kwijt bent, denk je daar opeens weer aan, maar een koordje...

De Activiteitencommissie

Diezelfde maandagmiddag ben ik uitgenodigd bij een overleg van de activiteitencommissie. Aanwezig zijn: Yvonne Brouwer, Marjan Scheeres, Mileen Boutkan en Flip Petri (voorzitter). Onder het genot van thee en koffie bij Mileen thuis bespreekt de commissie lopende activiteiten. Wat lekker loopt is de workshop fotograferen met je mobiele telefoon, de muzikale lunch bij Brasserie De Laer en de borrel iedere derde donderdag van de maand, ook daar. De belangstelling voor de filmvoorstellingen bij Flip thuis komt ook goed op gang. Hij is alleen nog op zoek naar betere apparatuur voor het geluid.

Men vraagt zich af hoeveel animo er zal zijn voor de workshop 'Werken met vilt'. Voor de tekenworkshop waren helaas maar weinig aanmeldingen. Wat het leren fotograferen met de telefoon betreft denkt de commissie aan een vervolg in de zomer, om meer aan buitenfotografie te kunnen doen. Bij het doornemen van

wijkactiviteiten worden ook de maandelijkse dinerclub en het jaarlijkse Running Dinner genoemd, die al jaren door initiatieven van trouwe wijkbewoners hartstikke populair zijn. De activiteitencommissie is hier erg blij mee.

Commissies samengevoegd

De huidige Activiteitencommissie is een samenvoeging van drie commissies. Er was vroeger een ouderencommissie, een cultuurcommissie en een activiteitencommissie. Nu is er één activiteitencommissie voor alle Vogelwijkers. „Dan is de praktijk wél dat activiteiten die overdag gehouden worden vooral door ouderen worden bezocht”, zegt Marjan Scheeres. „Maar er wordt ook flink nagedacht over activiteiten voor jongere wijkbewoners. Er is trouwens nog steeds een aparte Commissie Kinderactiviteiten.”

Soms blijken mensen die aan een bepaalde activiteit meedoen samen ook weer andere initiatieven te nemen. Zo zijn van het jaarlijkse gelegenheden-kerstkoor enkele deelnemers - die elkaar van tevoren niet kenden - samen gaan zingen bij een ander koor. „Dat is precies wat we graag zien”, zegt Marjan. „Wij zijn er ook op uit dat wijkbewoners zo veel mogelijk zelf de activiteiten gaande houden, bijvoorbeeld met een groepsapp. De commissie ondersteunt het opzetten van activiteiten door derden, onder meer door een ruimte beschikbaar te stellen en eventuele subsidie. We proberen ook

entreprijzen en consumpties zo goedkoop mogelijk te houden.” Flip Petri zegt dat er ook in de Vogelwijk sprake is van verborgen armoede: „Het is lastig om dit te weten te komen want er is ook schaamte over.”

Toekomstige activiteiten

Naast lopende activiteiten worden er plannen op tafel gelegd over nieuwe activiteiten in de nabije toekomst. Yvonne heeft het idee om een workshop verkeersregels te organiseren via *Veilig Verkeer Nederland* en ze denkt aan een workshop valpreventie. In het verleden heeft dat al een paar keer plaatsgevonden, maar het is de moeite waard om dat eens te herhalen. Verder wordt gedacht aan informatie geven over het opstellen van een levenstestament. Hier is belangstelling voor, weet Yvonne. Het zou mogelijk op een Houtrust-koffieochtend aan bod kunnen komen.

Bij het ‘brainstormen’ worden ook een architectuurwandeling en een tuinenwandeling genoemd. Marjan oppert een boottocht van Den Haag naar Delft langs allerlei wetenswaardigheden. Iedereen reageert hier enthousiast op. „Een introductieles line dancing, zou dat ook niet leuk zijn”? vraagt iemand zich af.

Kortom: de Activiteitencommissie barst van enthousiasme en goede ideeën. Ze hebben in elk geval mijn animo aangewakkerd en ik hoop ook het uwe om af en toe erop uit te gaan en andere wijkbewoners te ontmoeten. Hop, naar buiten!

De Activiteitencommissie van de wijkvereniging, met van links naar rechts Yvonne Brouwer, Mileen Boutkan, Flip Petri en Marjan Scheeres.

Vogelwijk Energie(k) bestaat 15 jaar! en dat gaan we op 14 mei vieren!

Door Rutger van Hoogstraten, voorzitter Vogelwijk Energie(k)

Vijftien jaar geleden, in 2009, heeft een aantal bezorgde, betrokken en enthousiaste wijkbewoners Vogelwijk Energie(k) in het leven geroepen, met als doel de medebewoners van de wijk bewust te maken van de noodzaak tot energiebesparing en te stimuleren om over te stappen op het gebruik van zo duurzaam mogelijke energiebronnen. Het begon met de Duinvogel, de afgeschreven en niet meer werkende windturbine van Eneco op het zuidelijk havenhoofd, die dankzij Vogelwijk Energie(k) nieuwe wieken kreeg voor een tweede leven in dienst van huishoudens in de omgeving. Nog enkele jaren – totdat sloop helaas noodzakelijk werd - is dit hét symbool van de Haagse duurzaamheidsaanpak geweest.

Zwemtocht

Sinds 2009 werken we al vijftien jaar aan onze ‘strategische agenda’ met een aanpak voor duurzame verwarming, elektriciteit en mobiliteit. Als ik bedenk wat we nog moeten doen om de doelen van deze transitie te halen, duizelt het me. Het voelt haast ondoenlijk. Het doet me denken aan het verhaal van een vriend die het Gardameer overzwom. Na een uur zwemmen leek het of de overkant helemaal niet dichterbij gekomen was. Hij vreesde dat hij er nooit zou komen. Pas toen hij achteromkeek en zag hoe ver hij al gezwommen had, hoeveel water hij al achter zich gelaten had, ontstond nieuwe moed voor de tweede helft van de tocht.

Dat willen we ook doen op **dinsdag 14 mei**, als we ons jubileum gaan vieren, hopelijk met een groot aantal wijkbewoners. Even achteromkijken wat we al bereikt hebben, en met nieuwe moed naar de toekomst kijken en aan de slag voor de volgende jaren.

De *keynote speaker* van de avond is wijkgenoot Chris van Dam, voormalig voorzitter van onze wijkvereniging, voormalig officier van justitie, voormalig lid van de Tweede Kamer, waar hij bekendheid kreeg als voorzitter van de commissie die de kinderopvangtoeslag-affaire onderzocht. Tegenwoordig is Chris voorzitter van de Onderzoeksraad voor Veiligheid. Meer informatie over ons jubileum vindt u in de volgende edities van dit wijkblad, maar noteert u de datum alvast!

In memoriam Guus Meijer

Ruim vijf jaar lang schreef Guus Meijer voor het wijkblad deze rubriek *Nieuwsflitsen van Vogelwijk Energie(k)*. Na een kort ziekbed van slechts enkele maanden is Guus op eerste kerstdag overleden, op de leeftijd van 76 jaar. Zijn laatste artikel schreef hij, wetende dat hij niet lang meer te leven zou hebben, in september jongstleden over het particuliere aardwarmteproject van een gezin op de hoek van de Laan van Poot en de Boomkruiperlaan.

We zijn Guus heel dankbaar voor zijn interviews en beeldende verhalen. Het zijn immers deze verhalen, de opgetekende ervaringen van andere wijkgenoten en het signaleren van nieuwe ontwikkelingen, waardoor anderen geïnspireerd raken om ook aan de slag te gaan met verduurzamen. En gebleken is dat hij daadwerkelijk velen heeft weten te inspireren. Naast zijn zuiverheid in de taal zullen we ook zijn zuivere idealisme en eerlijkheid missen in het bestuur van Vogelwijk Energie(k). Vaak hamerde hij erop dat we zelf het goede voorbeeld moeten geven en ook dat iederéén moet kunnen meedoen. Die waarden die Guus heeft ingebracht zullen we in ons bestuur voor altijd laten voortleven.

Verduurzaming flatcomplexen aan de Sportlaan en Ranonkelstraat

Naar aanleiding van de succesvolle eerste bijeenkomst van VVE-vertegenwoordigers van de flatcomplexen in oktober jongstleden organiseren wij voor hen een volgende bijeenkomst over verduurzaming op **donderdagavond 15 februari**. Locatie: sportkantine van Quick. Aanvang: 20.00 uur. Centraal staat de samenwerking bij het verduurzamen van de flats. Daarbij wordt gedacht aan het uitwisselen van informatie en waar mogelijk het collectief organiseren.

Lees een verslag van de eerste bijeenkomst in het wijkblad van november (pag. 26-27). U kunt de oude wijkbladen ook terugvinden via de website van de wijkvereniging.

Verder nodigen wij eenieder uit om de tot nu toe verzamelde informatie aan te vullen op de website van Vogelwijk Energie(k) (Kijk onder 'Ervaringen') Wat is de huidige status in uw VVE? Welke studies heeft uw VVE uitgevoerd of welke vragen leven er nog? Welke flatbewoners willen zich aanmelden voor een initiatiefgroep?

Bij de volgende bijeenkomst op 15 februari willen we ten eerste de gelegenheid bieden om meer informatie uit te wisselen. Ook is er gelegenheid voor het samenstellen van een initiatiefgroep om concrete acties in gang te zetten. Vogelwijk Energie(k) is graag bereid om met daad en advies te helpen bij de uitvoering.

Ervaringen van wijkbewoners

Op de website van Vogelwijk Energie(k) komen onder het menu 'Ervaringen' steeds meer verhalen te staan van wijkbewoners over hun ervaringen met het verduurzamen van hun

woning. Het meest recent toegevoegde verhaal is van Britta Schaffmeister over de aanpak voor Laan van Poot 474 met veel nuttige informatie over materialen en subsidie. Ook kunt u daar het verhaal vinden over de (aard)warmtepomp aan de Laan van Poot dat eerder in het wijkblad verscheen. We weten dat er nog veel meer wijkgenoten zijn die fantastisch werk hebben gedaan aan hun woning, met ervaringen waar veel andere wijkbewoners hun voordeel mee kunnen doen. Deelt u alstublieft uw verhaal door dit te sturen aan info@vogelwijkenergiek.nl. Mocht dat niet lukken, dan komen we graag bij u langs om samen uw ervaringen op papier te krijgen.

Vorst zet aan tot actie

De koude periode in januari heeft weer veel wijkgenoten aangezet tot actie. We kregen vragen naar aanleiding van een snel tollende gasmeter, gebrek aan comfort, dan wel ver-

antwoordelijkheid voor het klimaat. We willen hier nog eens dat u een gratis energiecoach kunt aanvragen of met ledenkorting een warmtescan van uw huis kunt laten maken en een professionele adviseur in de arm kunt nemen. Alle informatie is te vinden op de website www.vogelwijkenergiek.nl (Kijk bij *Warmte en Acties Energiebesparing*).

Sterkere bestuurskracht nodig

We staan er goed voor met de toetreding - afgelopen jaar - tot ons bestuur van Huub van Rossum (penningmeester) en Freek Jagerman (Zonnevogel en Energiecoaches). Maar gezien de opgave die nog voor ons ligt (de tweede helft van het Gardameer) zouden we graag nog één of twee extra bestuursleden verwelkomen, idealiter met affiniteit voor communicatie en/of het verduurzamen van de bereikbaarheid in de wijk: meer fietsen, meer ov, meer delen en meer elektrisch.

Vogelwijker Maurik Smits speelt in hockeyteam van FC Barcelona

FC Barcelona kennen de meeste mensen alleen maar als voetbalclub. Maar deze Spaanse topper heeft ook een gerenommeerde hockey-tak, zoals bijvoorbeeld in Den Haag ook het geval is bij HBS. In het eerste herenteam van de hockeyers van Barcelona speelt dit seizoen een 18-jarige crack uit de Vogelwijk, Maurik Smits.

Maurik Smits (rechts) in actie op een Spaans hockeyveld

Daar kom je natuurlijk niet zomaar terecht. Dan moet je wel wat in je mars hebben. Maurik speelde vorig jaar in Heren1 van de Haagse hockey-hoofdklasser KZ (Klein Zwitserland) en in de vier jaar daarvoor kwam hij al geregeld uit voor Nederlandse jeugdelftallen. „Zijn talent bleef niet onopgemerkt, want

voor het seizoen 2023/2024 werd hij benaderd door maar liefst drie Nederlandse hoofdklasseclubs en ook nog eens twee buitenlandse clubs, waaronder Barcelona, die hem allemaal graag als speler wilden hebben”, vertelt zijn vader Peter-Jan trots.

Hotelschool

Nadat Maurik vorig jaar juni succesvol zijn vwo-examen aan het Segbroek College had afgerond, besloot hij een tussenjaar in te lassen alvorens hij zou gaan studeren aan de Hogere Hotelschool, een opleiding waar hij al jaren van droomde. Dat bood hem mooi de kans om in te gaan op het aanbod dat er lag van FC Barcelona. „Sinds augustus woont hij in een appartement in een zijstraat van de fameuze Ramblas, samen met vier andere Nederlandse jongens van wie er twee ook in de selectie voor het eerste herenhockeyteam zitten”, zegt Peter-Jan.

„Overdag volgt hij naast de trainingen ook een opleiding om zich de Spaanse taal beter eigen te maken. Tot nu toe heeft hij alle wedstrijden meegespeeld, nota bene met het legendarische rugnummer 14. Met kerst en ou&nieuw was hij even in Nederland, maar half januari vertrok hij weer.”

Bericht aan de lezers van dit blad

Binnen enkele weken ontvangt u de jaarlijkse nota voor de betaling van uw contributie (15 euro per huishouden) aan de wijkvereniging. Wilt u het bedrag zo spoedig mogelijk voldoen? Dank alvast!

Vogelwijk Running Dinner op zaterdagavond 23 maart

De wijkbewoonsters Karen Sjouke en Bernadette van Gigch organiseren dit voorjaar opnieuw een zogeheten *Running Dinner*.

Aanvankelijk was het de bedoeling om dat (zoals al vaker is gedaan) te houden in het weekend waarop de klokken van winter naar zomertijd worden verzet. Bij nader inzien bleek dat echter geen goed idee, want in 2024 is dit zomer-tijdweekend tevens het paasweekend en dan zijn veel mensen de hort op. Daarom is het Running Dinner dit jaar op *zaterdag 23 maart*. Na de eerste aankondiging in december hebben heel wat deelnemers uit eerdere edities zich al aangemeld, maar er kunnen er nog veel meer bij.

Hebt u nog nooit meegedaan?

Geef u dan op, want het Running Dinner is een sociaal-culinair evenement vol verrassende ontmoetingen!

Stuur een mail naar Bernadette van Gigch: b.vangigch@kpnmail.nl en u ontvangt na verloop van tijd vanzelf nadere instructies.

Hoe gaat het in z'n werk?

Bij een Running Dinner genieten de deelne-

mers op drie verschillende adressen in de wijk van eten en drinken. Iedere deelnemer – in de praktijk doorgaans een deelnemerskoppel – krijgt de ‘opdracht’ tot het maken van hetzij een voorgerecht, hetzij een hoofdgerecht of een dessert. Deze gang wordt in eigen huis genuttigd, waarbij je als gastheer/vrouw optreedt voor nog vier anderen.

Het evenement begint altijd om 18.00 uur met een gezamenlijke borrel op een nader te bepalen locatie. Van hieruit vertrekt ieder naar zijn/haar voorgerecht-adres en vervolgens naar de adressen waar de andere gangen klaarstaan. Je bent dus één keer zelf gastheer-en/of vrouw en twee keer te gast bij anderen. Zo ontmoet je steeds andere tafelgenoten, telkens in een andere setting.

Heb je er (weer) zin in? Stuur een mail!

Als je voor de eerste keer meedoet, vermeld dan ook je adres en telefoonnummer.

KortOm

Korte berichten en aankondiging van evenementen in de buurt

Dierenbescherming zoekt weer paddenoverzetters in Den Haag

Zoals altijd in dit jaargetijde zoekt de Dierenbescherming Den Haag vrijwilligers om te helpen bij de jaarlijkse paddentrek. Vanaf diverse plekken in de Den Haag trekken tussen eind februari en half april weer duizenden padden, kikkers en salamanders van hun winterverblijf naar een sloot of meertje waar ze kunnen paren. Daarbij moeten ze vaak drukke wegen oversteken. Om te voorkomen dat ze hierbij worden overreden zoekt de Dierenbescherming overzetters die hen helpen veilig de overkant van de weg te bereiken. Het zuidelijk deel van de Laan van Poot is een van de locaties waar elk jaar vrijwilligers in de weer zijn om padden de straat over te helpen.

De paddenoverzetters worden geacht van eind februari gedurende één vaste avond per week tussen 19.00 en 22.00 beschikbaar te zijn. Ze krijgen een reflecterend hesje en een notitieboekje om de aantallen vast te leggen. Zelf moeten ze een zaklamp meenemen. Er wordt een online informatieavond gehouden op 7 februari van 19.00 uur tot 20.00 uur.

Aanmelden hiervoor kan via www.dierenbescherming.nl/paddentrek.

Voor meer informatie kan contact worden opgenomen via paddentrekzuidwest@dierenbescherming.nl

Vogelwijk Volleybalclub wil graag enkele nieuwe leden (m/v) inlijven

Volleybalclub Vogelwijk bestaat al ruim 70 jaar en is nog steeds superactief. Ons ledenbestand (dames en heren) kan weer een klein aantal nieuwe leden gebruiken, vandaar deze oproep.

Heb je interesse om op de woensdagavond bij ons te komen spelen, geef je dan op voor een gratis proefperiode. Wij spelen bij *Health & Sportclub Westduin*, Laan van Poot 355A naast de Nutsschool.

Wij hebben een vaste zaal en spelen vanaf 20.30 tot 22.00 uur. Voorafgaand aan de onderlinge wedstrijd is er een warming-up en krijgen wij volleybaloefeningen onder leiding van onze trainer.

Voor meer informatie, neem contact op met Willem Korteweg, 06 11 92 84 01

We kijken naar je uit!

Orgelconcert Marieke Stoel Houtrustkerk 10 maart

Op zondag 10 maart van 12.00 tot 12.30 geeft organiste Marieke Stoel in de Houtrustkerk (Houtrustweg, aan het eind van de Beeklaan) een kort concert in het kader van '30 jaar koffieconcerten' in deze kerk. Marieke speelt de Variaties over 'Sei gegrüsset' van J.S. Bach. De toegang is gratis.

Kwettertjes

Kleine gratis advertenties over vraag en aanbod, afkomstig van leden van de wijkvereniging

Plaatsingsvoorwaarden

Bedrijfsreclame is niet toegestaan, tenzij het gaat om cursussen en lessen. Aanbevelingen voor huishoudelijke hulp mogen wel, maar alleen met vermelding van eigen telefoonnummer of mailadres van de referent.

Een advertentie mag maximaal 2x per jaar worden aangeboden. Aanlevering voor de 18e van elke maand bij mevr. M. Boutkan, Pauwenlaan 99, tel. 3684333. E-mail: mhboutkan@planet.nl

VASTE OPPAS GEZOCHT - Ben jij die helpende hand die ons gezin nodig heeft? Wij, gezin met twee kinderen (8&10), zijn op zoek naar een betrouwbare oppas die ons kan ondersteunen. Liefst op vaste ochtenden/middagen. Het zou geweldig zijn als je ook zou kunnen/willen koken en wat licht huishoudelijk werk kan verzetten. Voor meer informatie: 06 11 84 79 38.

HUISHOUDELIJKE HULP - Onze betrouwbare, hard werkende en lieve huishoudelijke hulp heeft wat tijd over; Ze heeft meerdere schoonmaakadressen in de Vogelwijk. Ook strijken en ander huishoudelijk werk is mogelijk. Voor referentie: tel 06-55.87.65.98

TE HUUR - Per 1 februari: Overdekte, ruime en beveiligde parkeerplaats op afgesloten terrein. Ingang d.m.v. afstandsbediening aan de Laan van Poot naast het squashcentrum. Mail jkprinse@gmail.com of bel 06-510 29 510 voor meer info.

OPPAS GEZOCHT - Per 1 maart zijn wij op zoek naar lieve leuke oppas voor onze twee kinderen van 7 en 10 jaar gedurende twee middagen in de week (di- en donderdag) 15.00 - 18.30 voor het halen van school (Vogelwijk) en brengen naar drumles op dinsdag. Ben of ken jij die oppas, dan hoor ik graag van je op 06-10931603.

Nuttige adressen & telefoonnummers

Politie

Alarmnummer bij acute nood, levensgevaar of brand: 112

Algemeen politienummer: 0900-8844

Politiebureau Segbroek, Fahrenheitstraat 192.

Geopend van 08.00 tot 18.00 uur.

Wijkagent: Chiel Lentz.

Tel. 0900 - 8844 (vraag naar Bureau Segbroek Den Haag).

e-mail: chiel.lentz@politie.nl

Werkdagen: ma, di, do, vr en vaak in weekends.

Buurtveiligheid

Hebt u informatie of wilt u informatie over de (on)veiligheid in de wijk, neem dan contact op met het buurtveiligheidsplatform 112Vogelwijk, e-mail: 112vogelwijk@vogelwijkdenhaag.nl

Brandweer:

Bij brand: 112

In alle andere gevallen: (070) 362 11 50

Post Loosduinen/Segbroek tijdens kantooruren:

(070) 359 15 11

Doktersnachtsdienst

tel. (070) 346 96 69

Werkgroep AED Vogelwijk

aedvogelwijk@gmail.com, tel. 06 53414041

Stadsdeelkantoor Segbroek

Fahrenheitstraat 190, tel. (070) 14070.

Directeur: Daniel van Druenen, email:

segbroek@denhaag.nl

Openingstijden: Alleen op afspraak

(via www.denhaag.nl onder 'Contact') op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.30 tot

16.30 uur en op woensdag van 12.00 tot 20.00

uur. Voor paspoorten en rijbewijzen moet u naar

stadsdeelkantoor Centrum of Escamp.

Dierenambulance Den Haag

tel. (070) 328 28 28

Klachten telefoon gemeente

Tel. 14070

Informatie over het duingebied

Eric Wisse

tel. 06 - 30 19 88 94

WIJKOUDERENWERK

Segbroek / Vogelwijk

Hulp voor zelfstandig wonende ouderen

Burenhulp Segbroek/Vogelwijk

Tel. (070) 3364716 (voor vraag en aanbod).

Ouderenconsulent

Voor informatie, advies en bemiddeling op het gebied van wonen, welzijn en zorgverlening ten behoeve van ouderen kunt u contact opnemen met ouderenconsulent Linda Hagen via:

(070) 205 24 80 of (06) 81 28 94 86,

e-mail: l.hagen@wijkz.nl.

Wijkbus Segbroek

Voor aanmelding als abonnee (€25 per kwartaal) en vervoersafspraken: bel tussen 08.30 en 10.00 uur met (070) 368 50 70.

Telefooncirkel

Via de ouderenconsulent (070 - 205 24 80 of 070 - 205 26 60) kunnen wijkbewoners ook worden aangesloten bij een 'telefooncirkel'. Dan worden zij dagelijks op vaste tijdstippen gebeld om te weten te komen of alles in orde is.

Thuiszorg

Florence Gezondheid en Zorg

In woonzorgcentrum Uitzicht, Zonnebloemstraat 383, kunt u terecht voor alle informatie op het gebied van zorgverlening.

Tel. (070) 754 55 66. e-mail: info@florence.nl

Haagse Wijk- en Woonzorg (HWW)

O.a. voor thuiszorg, personenalarmering, etc.

Wijkverpleegkundige HWW: 06-82010709

e-mail: instroom@hwwzorg.nl

Tel: (070) 379 33 00 - www.hwwzorg.nl

Evita Zorg Den Haag

(ook voor personenalarmering en spreekuren voor mantelzorgers)

e-mail: info@evitazorg.nl

Tel: (070) 31416000 - www.evitazorg.nl

BabZ

Begeleiding, advies en bemiddeling in de thuiszorg. Thomsonlaan 129.

24/7 bereikbaar. Tel: (070) 239 01 05,

e-mail: info@babzorg.nl - www.babzorg.nl

Wijkvereniging De Vogelwijk

Website

www.vogelwijkdenhaag.nl

Postadres wijkvereniging

Postbus 65923, 2506 EE Den Haag

Bestuur

Voorzitter

Lodewijk de Haes

e-mail: voorzitter@vogelwijkdenhaag.nl

Secretaris

vacant

e-mail: bestuur@vogelwijkdenhaag.nl

Penningmeester

Adam Braithwaite

e-mail: penningmeester@vogelwijkdenhaag.nl

Portefeuille Openbare ruimte

Paul Lohmann

tel. 06 14355222

e-mail: pag.lohmann@gmail.com

Portefeuille Sociale Wijkzaken

Ilonka Sillevs Smitt

e-mail: ilonkasbnb@gmail.com

Commissies

Verkeer

Stef Tours, Fred van der Burg

e-mail: verkeer@vogelwijkdenhaag.nl

Activiteiten (volwassenen)

Flip Petri (06-22711850), Yvonne Brouwer,
Marjan Scheeres, Astrid Dogan en Mileen
Boutkan

e-mail: activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Kinderactiviteiten

Alphons Jacobs, Kiplaan 8

e-mail: kinderen@vogelwijkdenhaag.nl

Vogelwijk Energie(k)

Voorzitter: Rutger van Hoogstraten, Fuutlaan 1

Secretaris: Paul Schlotter, Kwartellaan 24

e-mail: info@vogelwijkenergiek.nl

Activiteiten & Clubs

Houstruistkoffie

Gezellige ontmoeting met wijkgenoten elke eerste en derde maandag van de maand van 10.30-12.00 uur, Tennispaviljoen Houtrust.

Vogelwijk Dinerclub

Elke laatste maandag van de maand eten op diverse locaties. Organisatie: Hedy de Munk en Edith Haasbroek. Info: hmdemunk@gmail.com of edith.haasbroek@gmail.com

Huiskamerbridgeclub

Elline van Dijk, tel. 3659257,

e-mail: bridgevogelwijk@gmail.com

Jeu de boules

Sportveld Laan v. Poot, dinsdag 14.00-16.00 uur.

Info: Pieter Cusell, tel. 06 43492040,

e-mail: pieter.cusell@gmail.com

Conditietraining voor mannen

di. avond 20.30-21.45, Segbroek College, Klaverstraat
Frank v.d. Maaten, tel. 06 51182353

Damesgymnastiek

Donderdag 20.15-21.15, Gymzaal Heldringschool

Ineke Spaanbroek, tel. 365 30 02,

e-mail: inekecastel@gmail.com

Seniorengym (m/v)

Zaterdag 10.00-11.00 uur, Sportclub Westduin

Laan van Poot 355A, Angela Turfboer

turfboer6@gmail.com, tel. 06 44900977

Volleybalclub

Woensdag 20.15-22.00 uur Sportclub Westduin,
Laan van Poot 355A.

Willem Korteweg, tel. 06 11928401

Ledenadministratie

voor aanmeldingen, opzeggingen en adreswijzigingen

Paul Raasveldt, Patrijslaan 6,

tel. 06 24778721,

e-mail: leden@vogelwijkdenhaag.nl

De contributie voor de wijkvereniging (incl. het maandblad) bedraagt € 15,- per gezin per jaar. Voor de contributiebetaling wordt jaarlijks een factuur toegezonden.

Rek.nr. wijkvereniging:

IBAN: NL61 INGB 0001783722